

LOPPURAPORTTI

Marraskuu 2023

HANKKEEN NIMI

Kuivajoen alajuoksun kehittäminen, vaihe 2

Hankenumero 31457

TOTEUTTAJA

Kuivaniemen Osakaskunta

Olli Dahl, Seppo Miettunen ja Pekka Tiitinen

RAHOITTAJA

Oulun Seudun Leader ry

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Oulun Seutu

Sisälllys

YHTEENVETO HANKKEESTA	3
1 HANKKEEN TAVOITTEET	4
1.1 TOIMENPITEET.....	4
1.2 AIKATAULU.....	7
1.3 RESURSSIT	7
1.4 TOTEUTUKSEN ORGANISAATIO	7
1.5 KUSTANNUKSET JA RAHOITUS	7
1.6 RAPORTOINTI JA SEURANTA.....	9
1.7 TOTEUTUSOLETUKSET JA RISKIT	9
2 YHTEISTYÖKUMPPANIT	9
3 HANKKEEN TULOKSET JA VAIKUTUKSET.....	9
4 ESITYKSET JATKOTOIMENPITEIKSI.....	9
5 ALLEKIRJOITTAJAT JA PÄIVÄYS	10

YHTEENVETO HANKKEESTA

Hankkeen tavoitteena oli saada aikaiseksi Kuivajoen alajuoksusta viihtyisä ja turvallinen kokonaisuus veneilijöille, kalastajille ja muillekin aluetta käyttäville sidosryhmille. Hankkeessa suoritettiin seuraavat alueen toimivuutta parantaneet toimenpiteet:

1. Kuivajoen alajuoksun väylän kivien ja lietteiden poisto
2. Kuivajoen jokisuun länsirannan (Varvinkarin) veden virtaaman ja veden laadun parannus
3. Kaikkolanrannan aallonmurtajan parantaminen
4. Vuolunsaaren tekeminen osaksi kalastuspoolia

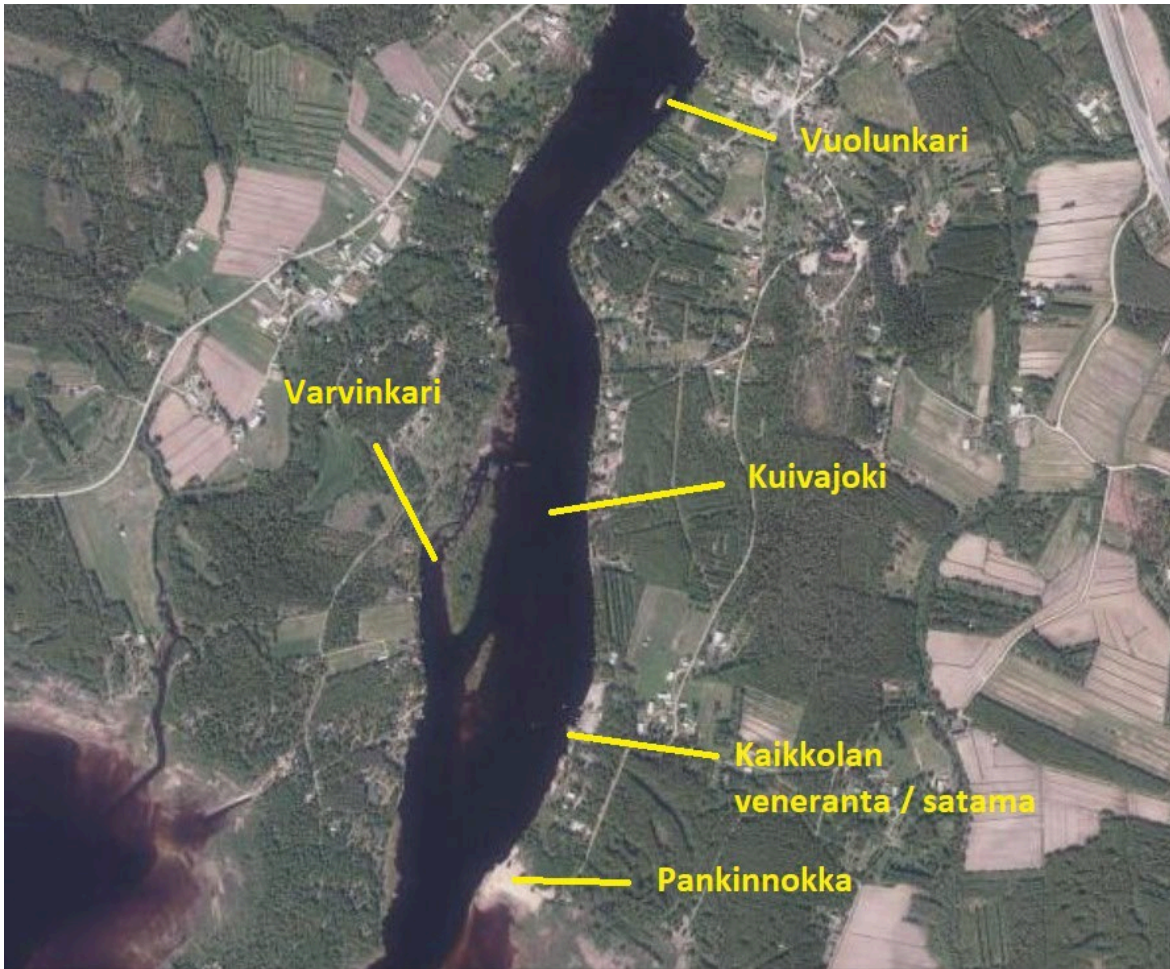
Hanke onnistui teknisesti odotusten mukaisesti, mutta jonkin verran meni rahaa odotettua enemmän projektin aikana nousseiden kustannusten vuoksi. Ylitys päätettiin kattaa osakaskunnan omista varoista, jotta toimenpiteet saatiin vietyä suunnitellussa laajuudessa. Hankebudjetti oli alun perin 64 855 euroa, mutta toteuma oli hieman yli 76 000 euroa eli ylitys oli vajaa 20 %, mikä vastaa aika lailla yleistä kustannustason nousua projektin aikana.

Kuivajoen väylää saatiin kunnostettua suunnitelmien mukaisesti (TP1), mutta Kaikkolanrannan vinoväylän yllättävä ruoppaustarve tuli yllätyksenä, mutta oli pakollinen, jotta voitiin turvata veneilyliikenne satamaan. Sataman toimivuuden parantamiseksi kunnostettiin vanha aallonmurtaja vastaamaan nykypäivän vaatimuksia (TP3). Erityisen hieno kokonaisuus ja Kuivajoen länsirannan virtaaman parantaminen saatiin aikaan ruoppaamalla Varvinkarin kivien ja kasvillisuuden peittämät uomat auki (TP2). Samaan kokonaisuuteen myös yksityiset maanomistajat suorittivat kokonaisuutta täydentäviä ruoppauksia omakustanteisesti. Nyt vesi virtaa em. rannalla erittäin hienosti ja luo edellytykset myös kalaston paluulle em. uomaan. Vuolunsaareen läjitettiin massoja suunnitellun mukaisesti (TP4) ja sinne asennettiin penkit ja nuotiopaikka suunnitelman mukaisesti. Paikasta tuli hieno ja toimiva kokonaisuus, joka luo edellytykset kalastusharrastuksen turvaamiseksi Kuivajoen ensimmäisen kosken alla. Nyt alueella on kaksi hienoa nuotiopaikkaa Vuolunsaarella ja Pankinnokalla.

Hanke on täyttänyt sille asetetut tavoitteet ja jopa osin ylittänyt ne. Väylän liettymien ja kivien poistolla lisättiin merkittävästi veneilyn turvallisuutta, ja muilla toimenpiteillä luotiin edellytyksiä alueen viihtyisyyden parantamiseksi. Kiitokset hankkeen onnistumisesta kuuluvat osaavalle ja innokkaalle talkooväelle, lin kunnalle, Oulun Seudun Leader ry:n rahoitukselle, jota ilman emme olisi hanketta voineet toteuttaa.

1 Hankkeen tavoitteet

Hankkeen “Kuivajoen alajuoksun kehittäminen - vaihe 2” tavoite on lisätä koko Kuivajoen alajuoksun alueen kokonaisvaltaista virkistyskäyttöä ja luoda edellytykset turvalliselle veneilylle Kuivajoen alajuoksulla. Kuvassa 1 on esitetty kartta hankealueesta kokonaisuudessaan.

Kuva 1. Hanksuunnitelman mukaiset paikat Kuivajoen alajuoksulla.

1.1 Toimenpiteet

Hankkeessa suoritettiin seuraavat toimenpiteet:

1. Kuivajoen alajuoksun väylän kivien ja lietteiden poisto

Ruoppaus toteutui pääasiassa suunnitellusti, koska etukäteissuunnitelmat olivat ammattitaitoisesti laadittu talkootyönä. Ruoppaajalle asennettiin GPS-pohjaiset kartat suunnitelmien toteuttamiseksi ja työn kulkua seuratiin asianmukaisesti. Ylimääräisenä toimenpiteenä tuli Kaikkolanrannan vinoväylän puhdistaminen kivistä ja lietteistä, jotta voitiin turvata kulku satamaan.

2. Kuivajoen jokisuun länsirannan (Varvinkarin) veden virtaaman ja veden laadun parannus

Varvinkarin suunnitelman toimenpiteet suoritettiin talvella jäänpäältä, koska se oli kustannustehokkain tapa haastavan alueen kunnostamiseen. Työ tehtiin suunnitelman mukaisesti ja kustannukset pysyivät myös suunnitelman mukaisina. Kesällä 2023 tekivät osa em. alueen omistajista omakustanteisia ruoppauksia. Näin saatiin yhdessä em. toimenpiteillä merkittävästi parannettua alueen virtausta ja olennaisesti vedenlaatua.

Kuva 2. Varvinkarin alue ennen ja toimenpiteiden jälkeen.

3. Kaikkolanrannan aallonmurtajan parantaminen

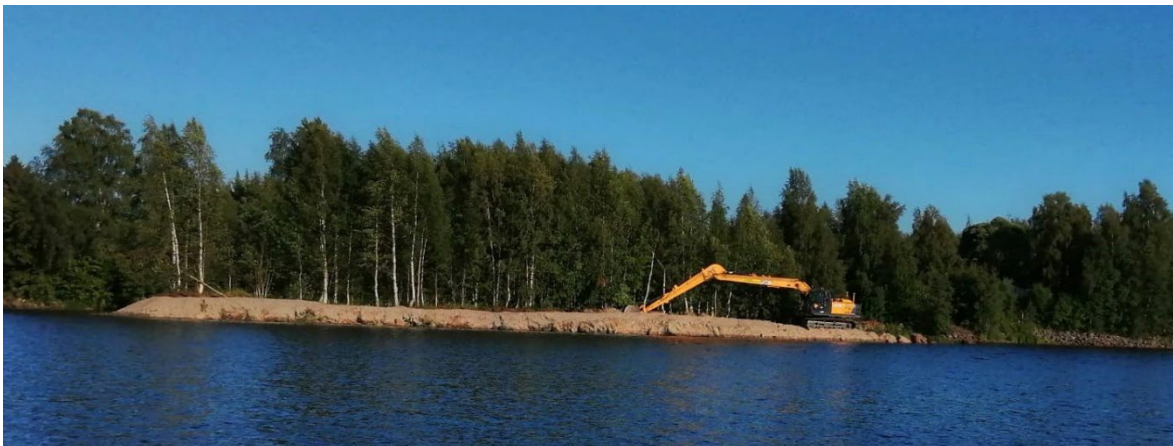
Kaikkolanrannan toimivuutta ja turvallisuutta parannettiin kunnostamalla vanha aallonmurtaja siten, että tehtiin pystypoolat käyttäen hyväksi vanhoja sähköpylväitä, jotka saatiin lahjoituksena Rantakaira Oy:ltä, kuva 3. Myös aallonmurtajan sivuilta ruopattiin massoja pois, jotta rantautuminen isommallakin veneellä on nyt mahdollista. Aallonmurtajaa voidaan käyttää nykyisin kalastukseen ja veneiden väliaikaiseen täyttämiseen ja tyhjentämiseen tavaroista. Kuvassa oikealla on uusittu aallonmurtaja ja keskellä vielä kunnostamaton vanhanaikainen aallonmurtaja.

Kuva 3. Kaikkolanrannan aallonmurtaja kunnostuksen jälkeen (kuvan oikeassa laidassa)

4. Vuolunsaaren tekeminen osaksi kalastuspoolia

Kuten kuvasta 1 nähtiin, sijaitsee Vuolunsaari Kuivajoen ensimmäisen kosken alla. Paikka on ollut perinteisesti kalastajien suosiossa. Osakaskunta on päättänyt satsata virkistyskalastuksen edistämiseen ja tämä on ensimmäinen merkittävä askel siihen suuntaan. Kuvassa 4 on esitetty Vuolunsaari toimenpiteiden aikana joelta päin kuvattuna ja kuvassa 5, kun toimenpiteet on pääosin tehty maalta kuvattuna.

Kuva 4. Vuolunsaari kuvattuna joelta päin.

Kuva 5. Vuolunkari kuvattuna Kuivajoen eteläpuolen rannalta .

1.2 Aikataulu

Hankkeen toimenpiteet suoritettiin 01.05.2022 - 30.10.2023 välisenä aikana hankesuunnitelman mukaisesti. Hankeaika oli sopivan väljä, jotta kaikki toimenpiteet saatiin suunniteltua jouhevasti.

1.3 Resurssit

Pienimmät työt suoritettiin pääasiassa talkootyövoimin. Ylös kirjattuja henkilötalkootunteja kertyi 162 ja konetyötunteja 38. Talkootunteja syntyi reilusti enemmän kuin alun perin olimme arvioineet. Yhdistyksessä on jäseniä, joilla on erikoisosaamista ja työkoneita, joten kaikki sujui jouhevasti. Merkittävä osa toimenpiteistä suoritettiin ostopalveluna, kuten oli alun perin tarkoitus. Mitoitetut resurssit olivat riittävät ja jokaisen osapuolen ammattitaito oli kiitettävää.

1.4 Toteutuksen organisaatio

Hankinnat ja työt suoritettiin hyvässä yhteistyössä Iin kunnan ja Pohjois-Pohjanmaan ELY:n virkamiesten kanssa. Hankkeen jokaiselle toimenpiteelle oli valittu vastuuhenkilö osakaskunnan toimesta, joka raportoi sen etenemisestä hankkeen vastuuhenkilölle osakaskunnan puheenjohtajalle. Työt suoritettiin suunnitelmien mukaan kiitos joustavan aikataulun, joka antoi toteutuksille riittävät joustavuudet, koska alajuoksun vedenpinnan vaihtelu voi olla jopa 2 metriä.

1.5 Kustannukset ja rahoitus

Hankinnat suoritettiin aikaisemmin laaditun suunnitelman mukaisesti.

Rahoitussuunnitelma oli alun perin seuraava:

Rahoituslaji	Haettu euroa	Hyväksytty euroa
Haettava tuki / avustus	34 931,50	
EU-osuus		13 619,55
Valtio		12 322,40
Kuntaraha toimintaryhmältä		6 485,55
Julkinen tuki yhteensä	34 931,50	32 427,50
Yksityinen, rahallinen osuus	31 331,50	30 177,50
Yksityinen, vastikkeeton työ	3 600,00	2 250,00
Yksityinen rahoitus	34 931,50	32 427,50
Rahoitus yhteensä	69 863,00	64 855,00
Kokonaisrahoitus	69 863,00	64 855,00
	Haettu yht. : 69 863,00	Hyväksytty yht. : 64 855,00

Rahoittaja ei hyväksynyt suunnitelmaa Pankkinnokan kunnostamisen osalta, joten hankkeen hyväksytty tukisumma oli 64 855 euroa. Toteutuneet kustannukset muodostuivat lopulta seuraaviksi:

Kustannukset	Toteutuneet	Hyväksytyt
Ulkopuoliset palvelut	73 219,78	62 605,00
Talkoot, koneet	1 140,00	300,00
Talkoot, ihmiset	2 430,00	1 950,00
Yhteensä	76 789,78	64 855,00

Kustannusten tarkempi erittely on esitetty alla olevassa taulukossa.

PVM	Kustannukset	Kustannuspaikka	
		Kuivajoen alajuoksun kehittäminen, vaihe II	
5.1.2023	Pohjanmaan Hyötykäyttö	156,24	k 31-1 Jätteenkäsittely
24.1.2023	Rannikon Vesirakennus	8 084,80	k 31-1 Kaikkolanrannan paalutus
3.2.2023	Rannikon Vesirakennus	7 720,49	k 28-2 Kaikkolanrannan paalutus
6.2.2023	Rannikon Vesirakennus	5 622,94	k 31-1 Kaikkolanrannan paalutus
13.2.2023	Rannikon Vesirakennus	2 281,60	k 28-2 Kaikkolanrannan laituriin täytöt
13.2.2023	Aimo Pääkkö	1 404,82	k 28-2 Murske laituriin
27.3.2023	Rannikon Vesirakennus	8 622,96	k 3-31 Varvinkari
30.3.2023	Rannikon Vesirakennus	1 283,40	k 3-31 Vuolunkari
19.6.2023	K-rauta	252,94	k 6-30 Puutavara
20.6.2023	Aimo Pääkkö	745,39	k 6-30 Murske laituriin
22.6.2023	Rannikon Vesirakennus	3 744,80	k 6-30 Kaikkolanrannan laituri
6.7.2023	Rannikon Vesirakennus	6 547,20	k 7-31 Väylän ruoppaus
7.7.2023	Rannikon Vesirakennus	4 910,40	k 7-31 Väylän ruoppaus
21.7.2023	Rannikon Vesirakennus	8 184,00	k 7-31 Väylän ruoppaus
28.7.2023	Rannikon Vesirakennus	13 020,00	k 7-31 Väylän ruoppaus
25.8.2023	Broo Wood, hirsipenkit	637,80	h 7-31 Penkit Vuolunsaareen
	YHT	73 219,78	

Omarahoitusosuus järjestyi pääasiassa osakaskunnan omista varoista. Lisäksi Varvinkarin kustannuksiin osallistuivat myös maaomistajat 1400 euron osuudella. Ylitykset budjetoiduista kustannuksista johtui Kaikkolanrannan vinoväylän yllättävästä ruoppaustarpeesta. Muut ylitykset johtuivat pääasiassa kustannusten noususta hankkeen aikana. Kustannus ylitykset on katettu osakaskunnan omista rahoista.

1.6 Raportointi ja seuranta

Hankkeessa toteutetut toimenpiteet on esitetty tässä raportissa. Lisäksi hankkeesta tiedotettiin säännöllisesti Kuivaniemen Facebook sivustolla (noin 3000 jäsentä), Osakaskunnan Facebook sivustolla (100 seuraajaa) ja www-sivuilla (sivulla vierailaan noin 1800 kertaa kuukaudessa). Lisäksi tietoa jaettiin osakaskunnan sähköpostijakelussa oleville henkilöille (reilut 100 henkilöä).

1.7 Toteutusolelut ja riskit

Hanke toteutui ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti, mikä johtui sopivan joustavasta aikataulusta. Osakaskunta joutui käyttämään noin 20 % suunniteltua enemmän omarahoitusosuutta, koska Kaikkolanrannan väylä jouduttiin ruoppaamaan ja kustannukset nousivat yllättäen projektin aikana mm. Venäjän hyökätessä Ukrainaan.

2 Yhteistyökumppanit

Tärkein yhteistyökumppani projektin aikana oli Pohjois-Pohjanmaan ELY keskus, joka oli projektissa erittäin joustava valvontojen ja toimenpiteiden hyväksymisten osalta. Iin kunta osallistui osaltaan hankkeen rahoittamiseen. Lisäksi Rannikon Vesirakennus Oy ruoppausten tekijänä osoitti esimerkillistä ammattitaitoa. Myös Varvinkarin alueen maanomistajat olivat projektissa aktiivisia ruoppauttamalla omalla kustannuksellaan rantojaan ja uomia kesällä 2023. Ilman Oulun Seudun Leader ry:n rahoitusta ei hanketta olisi voitu toteuttaa lainkaan.

3 Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Hanke on jo lisännyt oleellisesti Varvinkarin veden virtaamaa ja jo loppusyksystä on kalansaaliit kasvaneet mökkiläisten kokemusten mukaan. Kaikkolanrannan ruopattu veneväylä ja uudistettu aallonmurtaja ovat lisänneet rannan aktiivisuutta. Myös onkijat ovat käyttäneet laituria lähes päivittäin. Kuivajoen lietteiden ja kivien poisto on lisännyt veneilyn turvallisuutta ja Vuolunkarin kalastuspoolipaikka on ensi kesänä varmuudella suosittu paikka. Hankkeessa suoritettut talkoot ja muut hankkeeseen tehdyt kokoontumiset ovat lisänneet oleellisesti alueen ihmisten kanssakäymistä ja yhteisöllisyyttä.

4 Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Kuivaniemen osakaskunta on jo miettinyt tämän hankkeen jälkeisiä toimenpiteitä. Olemme valmistelleet alueen kehittämiseksi kolmatta vaihetta, jossa veneväylä on tarkoitus leventää 10 metristä 20 metriin. Lisäksi sen syvyys on tarkoitus ruopata kauttaaltaan 2,4 metriin. Em. toimenpiteillä se täyttää ns. virallisen väylän vaatimukset ja on valmis luovutettavaksi Iin kunnan hoitoon. Hanketta varten olemme tehneet ja jättäneet vesilupahakemuksen PSAVI:n ja se tulee kommentoille viimeistään syksyllä 2024. Hanke on kokonaisuudessaan niin iso, että se tarvitsee myös valtion rahoittajaksi.

Em. suuren hankkeen lisäksi olemme suunnitelleet myös joen yläjuoksulle päin kolmea kalastuspoolialuetta, joiden avulla toivomme saavamme lisää virkistyskalastajia Kuivajoelle. Kesällä 2023 nousi Kuivajokeen ennätysmäärä lohikaloja ja veden laatu on puhdistunut turvetuotannon vähentyessä olennaisesti, joten edellytykset virkistyskalastuksen lisääntymiselle on erinomaiset.

5 Allekirjoittajat ja päiväys

Kuivaniemellä 20.11.2023

Kuivaniemen osakaskunnan puolesta,

---

pj. Olli Dahl

Pekka Tiitinen

---

siht. Seppo Miettunen